

Pöytyän kunta

# SIVISTYSTOIMEN STRATEGIA



Luonnos 12.4.2017

Koulutuslautakunta pvm §  
Vapaa-aikalautakunta pvm §

## Sisällys

<b>1 JOHDANTO – YHTEISELLÄ TYÖLLÄ TULEVAISUUTEEN .....</b>	<b>3</b>
1.1 PÖYTYÄN KUNNAN SIVISTYSTOIMEN STRATEGIAN TARKOITUS .....	3
1.2 STRATEGINEN AJATTELU TOIMINNAN OHJAAJANA .....	3
<b>2 SIVISTYSTOIMEN TEHTÄVÄALUE JA STRATEGINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....</b>	<b>4</b>
<b>3 TOIMINTAA OHJAAVAT ARVOT.....</b>	<b>4</b>
<b>4 VISIO, STRATEGISET TAVOITTEET JA TOIMINTA TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI .....</b>	<b>5</b>
4.1 SIVISTYSTOIMEN KOKONAISUUS .....	6
4.2 TEHTÄVÄALUEET .....	6
4.2.1 Varhaiskasvatus .....	6
4.2.2 Perusopetus.....	7
4.2.3 Lukiokoulutus.....	7
4.2.4 Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus.....	7
4.2.5 Kirjasto .....	8
4.2.6 Kulttuuritoimi.....	8
4.2.7 Liikuntatoimi.....	8
4.2.8 Nuorisotoimi .....	8
4.3 SUUNNITELMA TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN KÄYTÖN KEHITTÄMISESTÄ KASVATUKSESSA, OPETUKSESSA JA MUUSSA SIVISTYSTOIMEN TOIMINNASSA.....	9
<b>5 YHTEENVETO KESKEISISTÄ STRATEGISISTA LINJAUKSISTA .....</b>	<b>11</b>

### Strategian laadintaan osallistuneet

Koulutuslautakunta  
Vapaa-aikalautakunta  
Sivistystoimen johtoryhmä  
Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen rehtorit  
Sivistystoimen henkilöstö  
Kuntalaiset

# 1 Johdanto – yhteisellä työllä tulevaisuuteen

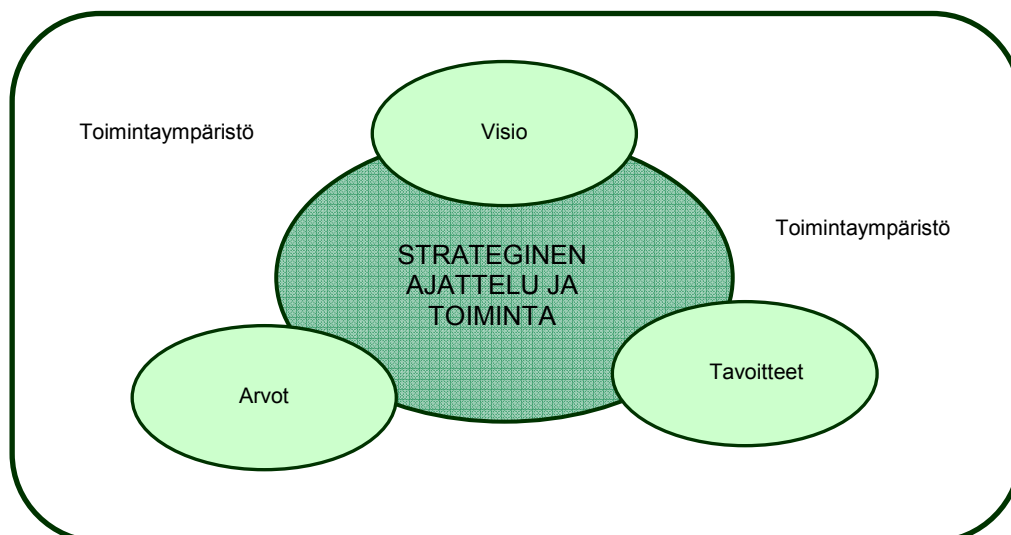
## 1.1 Pöytyän kunnan sivistystoimen strategian tarkoitus

Sivistystoimen strategian tarkoituksena on osaltaan tarjota välineitä tulevaisuuden laadukkaiden sivistyspalvelujen järjestämiseen. Käynnissä olevan sosiaali- ja terveystoimen palvelujen järjestämistä koskevan uudistuksen myötä keskustelua käydään sivistyskunnan luomisesta, mikä muodostaa merkittävän haasteen ja tehtävän kunnille. Tämän lisäksi sivistyspalvelujen järjestämisen toimintaympäristö elää kaikinensakin voimakasta muutosten aikaa, jolloin strategisen kehittämisen merkitys korostuu. Oma osa-alueenaan sivistystoimen strategiassa suunnitellaan edelleen tieto- ja viestintätekniikan käyttöä kasvatuksessa, opetuksessa ja muissa sivistyspalveluissa.

Sivistystoimen strategia nivoutuu Pöytyän kunnan strategiaan. Samalla strategia ohjaa keskeisesti toimialan toiminnan ja talouden suunnittelua. Strategia on valmisteltu sivistysjohtajan johdolla koulutuslautakunnan, vapaa-aikalautakunnan, sivistystoimen henkilöstön ja kuntalaisten yhteistyönä.

## 1.2 Strateginen ajattelu toiminnan ohjaajana

Keskeisenä tekijänä strategiatyössä sekä sivistystoimen toiminnan ja palvelujen suunnittelussa nähdään strateginen ajattelu ja sen kehittäminen. Strategiassa vahvistetut suuntaviivat antavat lähtökohdat tilannekohtaisesti elävälle, oivaltavalle strategiselle ajattelulle, jonka myötä onnistutaan oman tulevaisuuden luomisessa muuttuvassakin toimintaympäristössä. Kyky oman toiminnan suuntaamiseen ja perusteltuihin ratkaisuihin on tärkeä jokaisen sivistystoimen tehtäviä hoitavan työssä. Tämän kautta toiminta nivoutuu saumattomasti yhteisesti asetettuihin arvoihin, visioon ja tavoitteisiin. Seuraava kuvio hahmottaa kokonaisuutta:



Kuvio 1. Yhteinen prosessi strategisen ajattelun kehittämiseksi ja sivistystoimen strategian luomiseksi.

## 2 Sivistystoimen tehtäväalue ja strateginen toimintaympäristö

Sivistyspalvelujen alaan Pöytyän kunnassa kuuluvat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus, ammatillinen ja aikuiskoulutus, kirjasto sekä nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut. Lisäksi sivistystoimi hoitaa muita toimialaansa läheisesti liittyviä tehtäviä, ja edistää osaltaan kuntalaisten yleistä hyvinvointia ja osallistumisen mahdollisuuksia.

Sivistyspalvelujen järjestämisen strateginen toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa. Valtakunnan tasolla tehtävä kasvatus-, koulutus- ja muita sivistyspalvelujen sisältöä koskeva kehitystyö on voimakasta, minkä lisäksi keskustellaan rakenteellisista muutoksista. Kunnan taloudellinen tilanne luo osaltaan myös sivistystoimen strategista toimintaympäristöä.

Merkittävän, palvelujen järjestämisen muuttamiseen tähtäävän kokonaisuuden muodostaa valmisteilla oleva sosiaali- ja terveystoimen järjestämistä koskeva uudistus, joka tavoitteen mukaisesti astuu voimaan 1.1.2019. Uudistuksen myötä kuntien tehtävärakenne muuttuu, ja keskeiseksi strategiseksi tavoitteeksi nousee toimivan kokonaisuuden luominen monipuolisten ja laadukkaiden sivistyspalvelujen järjestämiseksi.

Pöytyän kunnan sivistystoimen merkittävän vahvuuden muodostaa työstään innostunut, osaava ja toiminnan kehittämiseen motivoitunut henkilöstö. Lasten lukumäärän myönteinen kehitys antaa perustaa palvelujen järjestämiselle, ja yhteistyö eri toimijoiden kesken mahdollisuuksia moneen. Kunnan ja sivistystoimen toiminnan painopisteissä korostuvat luonnon ja luontokasvatuksen arvostaminen, monipuoliset ja kehittyvät koulutus- ja kirjastopalvelut sekä vireä kulttuuri- ja vapaa-aikasektorin toiminta. Haasteita aiheuttavat erityisesti kuntakentässä käynnissä olevat suuret muutokset sekä koulukiinteistöjen edellyttämät merkittävät taloudelliset investoinnit. Yhtenäiskouluratkaisun ja uuden opetussuunnitelman mukanaan tuomat mahdollisuudet nähdään kuitenkin rikkaina ja pitkälle tulevaisuuteen kantavina.

## 3 Toimintaa ohjaavat arvot

Sivistystoimen toiminta perustuu seuraaviin arvoihin:

### 1. SIVISTYKSELLINEN YHDENVERTAISUUS

Sivistyksellisellä yhdenvertaisuudella tarkoitetaan jokaisen yhdenvertaista oikeutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistyksen ja sivistyspalvelujen piiriin pääsyyn. Sisällöllisesti sivistyksellinen yhdenvertaisuus merkitsee edelleen yhteisiä puitteita jokaisen omista lähtökohdista tapahtuvalle kasvuille, oppimiselle ja kehittymiselle.

Muodollisen lähtökohdan lisäksi sivistykselliseen yhdenvertaisuuteen sisältyy muita heikommassa asemassa olevien yksilöiden tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistämisen ulottuvuus. Yhteisten puitteiden ja toimintaperiaatteiden ohella tuetaan tällöin esimerkiksi erityisiä tarpeita oppimisessaan omaavien, eri sukupuolten ja eri kieliryhmiin kuuluvien sekä heikommassa taloudellisessa asemassa olevien mahdollisuuksia sivistykseen ja sivistyspalvelujen käyttämiseen.

### 2. IHMISTEN ARVOSTAMINEN JA JOKAISEN OMISTA LÄHTÖKOHDISTA TAPAHTUVA KASVU

Ihmisten arvostaminen näkyy sekä sivistystoimen palvelujen käyttäjien että henkilöstön jäsenten kohtaamisissa. Jokainen yksilö on itsessään arvokas, ja hänelle pyritään toiminnan ja talouden mahdollistamissa puitteissa tarjoamaan hyvät edellytykset omista lähtökohdistaan tapahtuvaan kasvuun, oppimiseen ja kehittymiseen.

### 3. OIKEUDENMUKAISUUS

Oikeudenmukaisuudella viitataan sekä voimassa olevan oikeuden mukaisesti toimimiseen että tämän taustalla vaikuttavan arvoperustan huomioimiseen sivistystoimessa tehtävässä työssä.

### 4. OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

Osallisuus ja yhteisöllisyys merkitsevät yhdessä tekemisen toimintakulttuuria. Lapset, nuoret ja aikuiset osallistuvat sivistystoimen yksiköiden toiminnan suunnitteluun, ja ovat aktiivisia toimijoita henkilöstön rinnalla. Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä niin sivistyspalvelujen asiakkaiden kuin työyhteisöjenkin keskuudessa edistää myönteisyyden ja yhteisten tavoitteiden hyväksi työskentelyn toimintakulttuuri. Edelleen sivistystoimi ja tehtäväalueet työskentelevät aktiivisessa yhteistyössä yritysten, kolmannen sektorin toimijoiden ja muiden yhteistyökumppanien kanssa.

### 5. AVARAKATSEISUUS, LUOVUUS, KEHITTÄMINEN JA KEHITTÄMINEN – AJASSA MUKANA OLO, OMAN TULEVAISUUDEN LUOMINEN

Sivistystoimi luo aktiivisesti omaa tulevaisuuttaan. Avarakatseisuuden, luovuuden, kehittämisen ja kehittämisen arvostaminen antavat tietoa, osaamista, rohkeutta ja iloa työhön.

### 6. SIVISTYKSEN ARVOSTAMINEN

Sivistyksen arvo sekä yksilölle että yhteiskunnalle tunnustetaan. Kokonaisuuteen nähdään liittyvän niin historiallisia kuin nykyisyyteen kytkettyjä ja tulevaisuuteen tähtäviä ulottuvuuksia, joiden vaikutuksia on vaikea etukäteen arvioida.

### 7. KESTÄVÄ KEHITYS

Kestävän kehityksen arvolla viitataan luonnon ja ympäristön arvostamiseen sekä näiden tulevaisuuden huomioiviin toimintatapoihin sivistystoimen työskentelyssä. Arvoperusta huomioidaan niin kasvatuksessa, opetuksessa kuin muussakin sivistystoimen toiminnassa. Yleisemmin ottaen kestävä kehitys piiriin katsotaan kuuluvan pitkän aikavälin näkökulman huomioimisen laajemminkin, jolloin tarkasteluun nousevat myös toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävät ratkaisut.

## 4 Visio, strategiset tavoitteet ja toiminta tavoitteiden saavuttamiseksi

Pöytyän kunnan sivistystoimen visio: **MAHDOLLISUUKSIEN POLKU**

Mahdollisuuksien polku sivistystoimen visiona tarkoittaa jokaisen yksilöllistä kasvua, oppimista ja yleisen hyvinvoinnin kehittymistä tukevien sivistyspalvelujen toteuttamista yhteisesti asetetuissa puitteissa. Polkua kuljettaessa erityisesti seuraavat tekijät nousevat tärkeiksi:

- innostus, ilo, inspiraatio, aktiivisuus, luovuus
- jokaisen omakohtainen kokemus ja osallisuus
- kasvu, oppiminen, oivaltaminen, elämys
- oman ajattelun kehittäminen ja kehittyminen
- oman tien löytäminen

Sivistystoimen palveluja käyttävien lisäksi mahdollisuuksien polku on tavoitteena myös henkilöstön jäsenten työssä ja oman osaamisen kehittämisessä.

## **4.1 Sivistystoimen kokonaisuus**

Sivistystoimen tavoitteena on ajanmukaisten, monipuolisten palvelujen antaminen kuntalaisille ja muille asiakkaille käytävissä olevat toiminnalliset ja taloudelliset resurssit mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti hyödyntäen. Kuntalaisten osallisuus ja mahdollisuudet vaikuttamiseen huomioidaan toiminnassa.

Palvelujen osalta tavoitteena on laadukkaiden varhaiskasvatuspalvelujen, esi- ja perusopetuksen sekä tähän kytkeytyvän koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan, vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen, kirjastopalvelujen, sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen järjestäminen Kyrön, Riihikosken ja Yläneen taajamissa sekä mahdollisuuksien ja kysynnän mukaan myös muulla kunnan alueella. Palvelujen saavutettavuus turvataan kehittämällä toimintatapoja jatkuvasti. Lukiokoulutusta järjestetään kunnan omana toimintana, vapaata sivistystyötä ja taiteen perusopetusta kunnan ylläpitämässä, seudullisesti toimivassa Auranlaakson kansalaisopistossa, ja ammatillista ja aikuiskoulutusta seudullisena yhteistyönä. Musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta ja muita sivistyspalveluja hankitaan tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan lisäksi ostopalveluna.

Toiminnan taloudellisuus ja kunnan talouden tasapainon ylläpitäminen huomioidaan toiminnassa suunnitelmallisesti. Ennakoinnin ja pitkän aikavälin suunnittelun nähdään antavan mahdollisuuksia palvelujen järjestämisen rakenteen toimivaan kehittämiseen palvelutarpeiden ja toiminnassa tapahtuvien muutosten mukaisesti. Talouden merkitys osana kunnan toiminnan kokonaisuutta ymmärretään, ja tarvittaviin toimintojen uudelleenjärjestelyihin suhtaudutaan vastuullisesti. Vakaan talouden nähdään tuovan turvaa ja luottamusta tulevaan.

Sivistystoimi työskentelee oppivan organisaation lähtökohdista käsin. Toimintakulttuuria luodaan jatkuvasti tavoitteena myönteisyys, oman ja toisten työn arvostaminen sekä oppiminen ja jatkuva kehittäminen. Parhaimmillaan työssä syntyvä flow –kokemus innostaa ja antaa tukea vaativissa tehtävissä. Toiminnassa pyritään avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen sekä kuntalaisiin että henkilöstöön nähden. Sivistystoimen tutkimusryhmä tukee osaltaan henkilöstön jäsenten henkilökohtaisen oppimisen, kehittymisen ja oman itsensä toteuttamisen mahdollisuuksia.

Sivistystoimi muodostaa työyhteisön, johon halutaan kuulua, ja jossa on hyvä työskennellä kohti yhteisesti asetettuja tavoitteita. Jokaisen tehtäväalueen työtä arvostetaan ja tuetaan yhdenvertaisesti. Tehtäväalueiden yhteistyö edistää kokonaisuuden toimivuutta.

Sivistystoimi luo jatkuvasti omaa tulevaisuuttaan. Oppimiseen, luovuuteen ja uuden kokeilemiseen kannustetaan, mikä osaltaan antaa mahdollisuuksia ajassa mukana pysymiseen ja edelläkävijyyteen. Erityisesti valmistaudutaan sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistuksen edetessä sivistyskunnan luomiseen sekä tämän edellyttämien rakenteiden ja palvelujen kehittämiseen. Samoin kehitetään yhteistyötä sosiaali- ja terveyssektorin toimijoiden kanssa.

## **4.2 Tehtäväalueet**

### **4.2.1 Varhaiskasvatus**

Kunnan tarjoamissa varhaiskasvatuspalveluissa keskeisenä tavoitteena on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Sensitiiviset vuorovaikutussuhteet, monipuolinen pedagoginen toiminta ja yksilöllinen tuki sekä myönteiset oppimiskokemukset luovat osaltaan elinikäisen oppimisen ja sivistyksellisen yhdenvertaisuuden perustaa. Lasta ohjataan edelleen vastuulliseen ja kestävään toimintaan. Lapsen osallisuus ja mahdollisuus vaikuttamiseen muodostavat keskeisen lähtökohdan laaja-alaisessa yhteistyössä huoltajien ja muiden tahojen

kanssa tehtävälle työlle. Kokonaisuudessaan tavoitteena varhaiskasvatuksen myötä on mahdollistaa lapselle inhimillisen pääoman kasvattaminen myöhempien opintojen ja hyvän elämän rakentamisen tueksi.

Varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisen rakenne vastaa palvelujen kysynnän kohdentumista, jolloin tarvetta merkittäviin muutoksiin ei lähivuosina ole näköpiirissä. Lasten lukumäärän kehitystä seurataan varautuen tarvittaessa kasvavaan palveluntarpeeseen. Tilojen osalta valmistellaan kunnanviraston Yläneen toimipisteen muuttamista päiväkodiksi.

#### **4.2.2 Perusopetus**

Pöytyän kunnan järjestämän perusopetuksen tavoitteena on jatkaa varhaislapsuudessa alkanutta kasvatus- ja opetustyötä. Opetussuunnitelman tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään monipuolisesti, ja opetusta kehitetään jatkuvana työnä. Yksilöiden elinikäisen oppimisen ja sivistyksellisen yhdenvertaisuuden mahdollisuuksien kehittymistä tuetaan. Opetuksessa hyödynnetään modernia tieto- ja viestintätekniikkaa.

Perusopetuksen oppilaat luovat aktiivisesti omaa oppimispolkuaan, ja osallistuvat myös muuhun koulun toimintaan. Varhaisen puuttumisen kautta tavoitellaan ennaltaehkäisevää toimintatapaa. Työtä tehdään yhteistyössä huoltajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti perusopetusta järjestetään jatkossa kolmella yhtenäiskoululla, joista Yläneen yhtenäiskoulu on jo toiminnassa. Riihikosken ja Elisenvaaran yhtenäiskoulujen toiminta käynnistyy koulujen suunnittelun ja rakentamisen edettyä. Sivistystoimen ja perusopetuksen henkilöstö työskentelee aktiivisesti ja tiiviissä yhteistyössä yhtenäiskoulu-prosessin onnistumiseksi. Mahdollisuuksia tällä hetkellä ostopalveluna hankittavan vaativan erityisopetuksen järjestämiseen kunnan omana toimintana kartoitetaan.

#### **4.2.3 Lukiokoulutus**

Nuorten ja aikuisten lukiokoulutusta annetaan Elisenvaaran lukiossa, joka toimii läheisessä yhteistyössä alueen muiden lukioiden kanssa. Lukiokoulutus tarjoaa jokaiselle yhtäläisiä mahdollisuuksia perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen ja itsensä kehittämiseen edistämällä siten osaltaan sivistyksellisen yhdenvertaisuuden toteutumista. Koulutuksessa huomioidaan pedagoginen monipuolisuus, opiskelijoiden osallistuminen, kansainvälisyys ja erilaisten yhteiskunnallisten kysymysten nivoutuminen luontevaksi osaksi opetusta ja muuta koulun toimintaa. Lukiokoulutus tukee osaltaan opiskelijoiden elinikäisen oppimisen mahdollisuuksien toteutumista sekä hakeutumista jatko-opintoihin.

Elisenvaaran lukio toimii Elisenvaaran koulun ja jatkossa Elisenvaaran yhtenäiskoulun yhteydessä. Lukion houkuttelevuutta edistetään kokonaisvaltaisesti, muun muassa kuljetusjärjestelyjä kehittämällä. Lukion tiloja suunnitellaan osana yhtenäiskoulujen tilojen suunnittelu- ja rakentamisprosessia.

#### **4.2.4 Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus**

Vapaata sivistystyötä, taiteen perusopetusta ja muuta yleissivistävää koulutusta annetaan kunnan ylläpitämässä Auranlaakson kansalaisopistossa, joka tarjoaa eri ikäisille oppijoille innostavan ilmapiirin kehittyä yksilöinä omien vahvuksiensa ja tavoitteidensa pohjalta. Vapaan sivistystyön koulutus tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen, ja luo osaltaan hyvinvointia ja sivistyksellistä yhdenvertaisuutta. Taiteen perusopetus perustuu valtakunnallisiin opetus-

suunnitelman perusteisiin. Kokonaisuudessaan Auranlaakson kansalaisopiston puitteissa tarjotaan mahdollisuuksia elinikäiseen, oppijoiden omista lähtökohdista tapahtuvaan oppimiseen, kansalaisvalmiuksien kartuttamiseen ja hyvän elämän edellytysten parantamiseen.

#### **4.2.5 Kirjasto**

Kirjasto tarjoaa asukkaiden käyttöön monipuolisen, ajantasaisen kokoelman, joka koostuu sekä perinteisistä että digitaalisista aineistoista. Kirjasto myös kokoaa yhteen seudun toimijoita ja verkostoituu tapahtumatuotannon elävöittämiseksi.

Kirjasto tarjoaa tilat ja välineet oppimiselle ja sivistymiselle, mutta myös viihtymiselle, esiintymisille, elämyksille ja omien teosten esiin tuomiselle. Asiakkaat otetaan enenevässä määrin mukaan kirjastojen tilojen, palveluiden ja kokoelmien kehittämiseen.

Palvelujen kehittämiseksi resursseja tehokkaasti hyödyntäen kirjasto verkostoituu sekä seutukunnallisesti, maakunnallisesti että valtakunnallisesti, ja seuraa aktiivisesti myös kirjastotoiminnan uusinta kehitystä. Kirjastojen aukioloajat ovat laajat ja koostuvat riittävästä miehityksestä asiakaspalveluajasta sekä itsenäisen käytön omatoimijajasta. Lasten ja nuorten lukemaan innostamista, mediakasvatusta ja tiedonhaun opetusta kehitetään uusimpia menetelmiä käyttäen ja aikaamme seuraten tavoitteena lukeva, tiedonhallinta- ja medialukutaitoinen kansalainen.

#### **4.2.6 Kulttuuritoimi**

Kulttuuritoimi tukee Pöytyän kehittymistä kulttuuriltaan monipuolisena ja vahvana kuntana, jossa paikallista identiteettiä tallennetaan kotiseutuarkistoon, kotiseutukokoelmaan ja taidearkistoon. Materiaalin digitointi mahdollistaa aineiston jakamisen niin kuntalaisille kuin tutkimus- ja opetuskäyttöönkin. Monipuolisen yhteistyön tavoitteena ovat innovatiiviset ja laaja-alaiset kulttuurin toimintamuodot, jotka vahvistavat Pöytyää kulttuurikuntana. Taide- ja kulttuuripalvelut ovat osa kaikkien kuntalaisten elämää.

#### **4.2.7 Liikuntatoimi**

Liikuntatoimi vahvistaa omaehtoisen liikunnan lisäämistä elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Ohjatun liikunnan painopiste on erityisryhmissä, minkä lisäksi hyvin hoidetut liikuntapaikat mahdollistavat monipuoliset palvelut kuntalaisille. Pöytyän luonto luo ainutlaatuiset puitteet kuntoliikunnalle, joka tekee samalla Pöytyää tunnetuksi luontokuntana.

#### **4.2.8 Nuorisotoimi**

Nuorisotoimi tukee nuorten hyvän elämänhallinnan kehittymistä verkostoitumalla ja osallistumalla aktiivisesti erilaisiin moniammatillisiin toiminta- ja palveluketjuihin. Ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja etsivä nuorisotyö ovat keskeisiä toimintatapoja. Nuorten talotoimintaa järjestetään kunnan kolmessa taajamassa Kyrön Nuokkarilla, Riihikosken nuorisotila Kasissa sekä Yläneen Nuorisotalo Kalliolassa. Nuorisovaltuusto tukee nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kunnan toiminnassa, ja samalla kehittää Pöytyää vetovoimaisena nuorisopalvelujen kuntana.



### **4.3 Suunnitelma tieto- ja viestintätekniiikan käytön kehittämistä kasvatuksessa, opetuksessa ja muussa sivistystoimen toiminnassa**

#### 4.3.1 Toimintaympäristön ja lähtötilanteen kuvaus

Tieto- ja viestintätekniiikan kehitys on nopeaa, ja kasvatus- ja koulutussektorin toimijoiden merkitys aluetta koskevan osaamisen edistäjänä tärkeä. Moninaisten mahdollisuuksien keskellä antaa toimintaa ohjaavien linjausten luominen suuntaa työlle.

1.8.2016 voimaan astuneet valtakunnalliset esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien perusteet sekä koulutuksen järjestäjien näiden pohjalta hyväksymät opetussuunnitelmat luovat edelleen toimintakulttuuria, jossa tieto- ja viestintätekniiikan mukanaan tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään osana kokonaisuutta. Samoin tieto- ja viestintätekniiikka on enenevässä määrin mukana muun muassa kansalaisopistojen, kirjastojen sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen tehtäväkentässä. Monipuolisen osaamisen ja oppimisen kehittämisen mahdollisuuksien tarjoaminen niin sivistystoimen henkilöstölle kuin lapsille, nuorille ja aikuisillekin muodostuu tärkeäksi.

Pöytyän kunnassa tieto- ja viestintätekniiikan tuomia mahdollisuuksia on hyödynnetty varhaiskasvatyüksiköiden, koulujen, lukion, kansalaisopiston, kirjastojen ja vapaa-aikatoimen tehtäväalueiden toiminnassa. Henkilöstölle on lisäksi järjestetty runsaasti koulutusmahdollisuuksia, mikä antaa hyvät lähtökohdat työlle. Tehtyjen kartoitusten mukaan sekä käytettävissä laitteistoissa että henkilöstön osaamisessa on kuitenkin kirjavuutta, mikä tulee huomioitavaksi suunnittelussa.

#### 4.3.2 Tieto- ja viestintätekniiikan käytön kehittämisen tavoitteet

##### Uusien opetussuunnitelman mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen

Tieto- ja viestintätekniiikan käytön kehittämisen tavoitteena on osaltaan edistää 1.8.2016 voimaan astuneiden esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien perusteiden sekä näiden pohjalta kunnassa hyväksytyjen opetussuunnitelmien mukaista toimintakulttuuria. Toimintakulttuuri läpileikkaa sivistystoimen palvelut aina varhaiskasvatuksesta aikuisille annettavaan koulutukseen sekä muiden sivistystoimen yksiköiden toimintaan, jolloin vastaavat lähtökohdat tulevat huomioitaviksi koko toimialalla tehtävässä työssä.

Moninaisuuden ja muutoksen keskellä toimittaessa tärkeäksi kasvatukselliseksi ja opetukselliseksi lähtökohdaksi muodostuu oppimaan oppiminen. Tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntämisessä tämä merkitsee kykyä erilaisten laitteiden ja järjestelmien käytön hallintaan, kykyä lähdekritiikkiin sekä mahdollisuuksiin omaksua jatkuvasti uutta.

##### Henkilöstön osaaminen

Sivistystoimen henkilöstön koulutuksessa panostetaan monipuolisen osaamisen ja uusien taitojen omaksumiskyvyn kehittämiseen. Koko henkilöstöä motivoidaan oman osaamisensa ylläpitämiseen ja kehittämiseen edelleen tehtävien mukaisesti. Ulkopuolisten tahojen järjestämän koulutuksen lisäksi tarjotaan mahdollisuuksia työnantajan toteuttamaan koulutukseen osallistumiseen. Tieto- ja viestintäteknistä osaamista kehittävä koulutus nivotaan tiiviisti kokonaisvaltaiseen toimintakulttuurin kehittämiseen.

## Osaamistavoitteet kasvatuksessa ja opetuksessa

### Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspalvelujen tavoitteena on tutustuttaa lapset tieto- ja viestintätekniiikan käyttämiseen sekä kannustaa ja innostaa heitä kokeiluun ja uuden oppimiseen.

### Perusopetus ja lukio

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta osaamistavoitteet tieto- ja viestintätekniiikassa kuvataan opetussuunnitelmassa.

### Kansalaisopisto

Vapaan sivistystyön tavoitteena on antaa opiskelijoille valmiuksia tieto- ja viestintätekniiikan käyttämiseen. Opetuksessa huomioidaan opiskelijoiden erilaiset lähtökohdat, ja asetetaan tavoitteet tämän mukaisesti. Opetustarjonnassa on mukana sekä tieto- ja viestintätekniiikan käyttöön perehdyttäviä että syvällisempää osaamista kehittäviä kursseja. Erityisesti kiinnitetään huomiota verkko-opetuksen kehittämiseen.

## Tavoitteet muiden sivistystoimen tehtäväalueiden toiminnassa

### Kirjasto

Kirjastopalvelujen tavoitteena on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntämisen mahdollistavien laitteiden käyttöön. Kirjastohenkilöstö opastaa tarvittaessa.

Kirjaston toiminnassa tavoitteena on ajanmukaisten ohjelmistojen ja järjestelmien käyttäminen, ylläpitäminen ja kehittäminen. Edelleen tieto- ja viestintätekniiikkaa hyödynnetään omatoimikirjastopalvelussa. Tieto- ja viestintätekniiikan kehitys huomioidaan aineistonhankinnassa.

### Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimi huomioi tieto- ja viestintätekniiikan kehityksen kokonaisvaltaisena kulttuurisena muutoksena, jolla on vaikutuksensa niin kulttuuripalveluihin kuin laajempaan yhteiskuntakulttuuriinkin. Kulttuuripalvelujen keinoin tuetaan osaltaan kuntalaisten ja muiden palvelujen käyttäjien osallisuutta kehittymässä olevan kulttuurin luojina.

### Liikuntatoimi

Liikuntatoimi hyödyntää palvelujen suunnittelussa, organisoinnissa ja toteuttamisessa tieto- ja viestintätekniiikan kehityksen antamia mahdollisuuksia. Edelleen liikuntatoimi tarjoaa mahdollisuuksia fyysiseen aktiivisuuteen palveluihin osallistuvien lisääntyvän tieto- ja viestintätekniiikan käytön vastapainoksi.

### Nuorisotoimi

Nuorisotoimi työskentelee yhteistyössä perusopetuksen koulujen ja lukion kanssa monipuolisten tieto- ja viestintäteknisten taitojen, valmiuksien ja mahdollisuuksien tarjoamiseksi nuorille.

### 4.3.3 Infrastrukturi, laiteratkaisut ja tilat

Infrastruktuurin, laiteratkaisujen ja tilojen suhteen pyritään yhtenäiseen, toimivaan kokonaisuuteen, mutta myös monipuolisuuteen siten, että oppilailla, opiskelijoilla ja muilla sivistystoimen palvelujen käyttäjillä on mahdollisuus erilaisiin laitteisiin ja järjestelmiin sekä näiden tarjoamiin

mahdollisuuksiin tutustumiseen. Perusopetus- ja lukiokoulutuksessa hyödynnetään Google G Suite for Education -oppimisympäristöä ja muita ympäristöjä.

Sekä henkilöstön että oppilaiden ja opiskelijoiden osalta tavoitteena on hankkia myös kouluympäristön ulkopuolella käytettävissä olevat laitteet ja järjestelmät. Tavoitteena on, että laitteiden määrä on riittävä opetussuunnitelmien asettamat lähtökohdat sekä koulujen, lukion ja muiden sivistystoimen yksiköiden toiminnalliset tarpeet huomioiden. Laitteistoa ja opetusmateriaalia päivitetään edelleen säännöllisesti. Runsas laitteiden käyttö (muun muassa latausmahdollisuudet) tulee huomioitavaksi koulujen, lukion ja muiden sivistystoimen yksiköiden tiloissa.

#### 4.3.4 Tietoturva

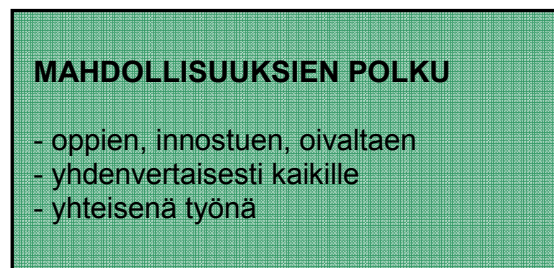
Tietoturvan toteutumisesta huolehditaan yhteistyössä kunnan tietohallintopalvelujen kanssa. Henkilöstölle järjestetään tarvittavaa tietoturvakoulutusta, ja ohjelmistot ja laitteet suojataan asianmukaisesti.

#### 4.3.5 Kehittämishankkeet

Sivistystoimessa toteutetaan erilaisia kehittämishankkeita tieto- ja viestintätekniikan opetus- ja muun käytön edistämiseksi. Lukuvuoden 2016–2017 loppuun saakka käynnissä on opetushenkilöstön täydennyskoulutusta antava Osuma! -hanke, minkä lisäksi toteutetaan muita sivistystoimen tai sen tehtäväalueen toiminnalliseen kokonaisuuteen sopivia hankkeita. Kehittämishankkeet valmistellaan toimijoiden yhteistyönä siten, että niistä saatavat hyödyt voidaan kunkin hankkeen lähtökohdat huomioiden jalkauttaa mahdollisimman laajalle.

## 5 Yhteenveto keskeisistä strategisista linjauksista

Seuraava kuvio kuvaa sivistystoimen strategian keskeisiä linjauksia:



Kuvio 2. Sivistystoimen strategian keskeiset linjaukset.